

Motion till riksdagen 2011/12:Fö7

**av Torbjörn Björlund m.fl. (V)
med anledning av prop. 2011/12:115**

Soldatanställningar i Försvarmakten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förslag och lösningar på hur man kombinerar värnplikt med insatsförsvaret samt könsneutral mönstring.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen måste återkomma med nya beräkningar av hur höga kostnaderna blir med de nya anställningsformerna i försvaret.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en ny handlingsplan bör upprättas för att nå en jämnare könsfördelning.

Inledning

I propositionen föreslås en ny lag om vissa Försvarmaktsanställningar. De arbetstagare som omfattas av lagförslaget är gruppbefäl, soldater och sjömän. Vi har inga invändningar mot de lagtexter som finns i propositionen. Det rent arbetsrättsliga är tillfredsställande utifrån rådande situation. Vi har dock synpunkter på förutsättningarna för personalförsörjningen. Det är särskilt tre områden som behöver synas närmare och som vi menar kräver ytterligare åtgärder. Det handlar om rekryteringsunderlag, kostnader och jämställdhet.

Rekryteringsunderlag

Varje framtida personalförsörjningssystem för Försvarmakten måste klara av att förse myndigheten med tillräckligt mycket personal av tillräckligt hög

Fel! Okänt namn på

kvalitet, oavsett säkerhetspolitisk och ekonomisk konjunktur. Systemet måste vara robust och långsiktigt uthålligt. Vi menar att det system som regeringen nu inrättat, byggt på en helt frivillig rekrytering och ett större antal heltidsanställda yrkessoldater, kan komma att få svårt att uppfylla dessa krav. Vår åsikt är att det behövs ett värnpliktssystem som grund för personalförsörjning för att fylla upp förbanden. Det frivilliga systemet som nu träder i kraft, måste vara så lockande att det kan konkurrera med andra jobb. Detta, menar vi, öppnar upp för aggressiv marknadsföring till ett yrke som inte är ett "vanligt" yrke. Vi ser en motsättning mellan att både idka försvarsinformation och marknadsföring på t.ex. gymnasieskolor. För att komma till rätta med ovan beskrivna osäkerhetsmoment kopplat till personalförsörjningen behövs förslag och lösningar på hur man kombinerar värnplikt med insatsförsvaret. Regeringen bör därför återinföra en mycket mer genomgripande, könsneutral mönstringsplikt. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Kostnader

Enligt erfarenhet från andra länder och undersökningar/studier kopplade till dessa erfarenheter blir det dyrare med ett försvar som helt bygger på frivillighet. Rekryteringsmyndigheten har t.ex. påpekat att det kan komma att krävas en sorts premiesystem för att få soldater/sjömän att stanna kontraktstiden ut. Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har i en rapport från november 2011 varnat för en sannolik fördyring på upp till en och en halv miljard kronor. Vi menar att det finns fog för att påstå att regeringens ekonomiska kalkyl av förestående reform inte har tagit alla parametrar i beaktande. Regeringen bör återkomma med nya beräkningar på hur höga kostnaderna blir med de nya anställningsformerna i försvaret. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Jämställdhet

Försvarsmakten får inte bli en inåtvänd organisation med en smal rekryteringsbas. Tyvärr söker sig kvinnor i betydligt lägre utsträckning till försvaret än vad män gör, vilket på intet sätt är en ny situation, men inte desto mindre ett problem. Den skeva könsfördelningen kräver lösningar. Regeringen bör återkomma med förslag på att upprätta en ny handlingsplan för att nå en jämnare könsfördelning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 april 2012

Torbjörn Björlund (V)

Jens Holm (V)

Hans Linde (V)

Siv Holma (V)

Kent Persson (V)